

49253202 : สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

คำสำคัญ : หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น/การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ

ผู้พรรณานี้ : การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.วัชรวิภา เถาเรียนดี, ผศ.ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ และ ผศ.ดร.ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์. 305 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์วิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ 2) พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ 3) ทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือ เกี่ยวกับผล การเรียนรู้ ความสามารถของนักเรียนในการวาดภาพศิลปะโดยใช้ตัวหนังสือ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ หลักสูตร โดยทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียน โรงเรียนป่าบอนพิทยาคม อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง จำนวน 32 คน เป็นเวลา 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการวาดภาพศิลปะไทย โดยใช้ตัวหนังสือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบวัดผลการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถของนักเรียน แบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการ ให้นำภูมิปัญญาการวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ คาดหวังให้ผู้เรียนวาดภาพศิลปะไทย โดยใช้ตัวหนังสือได้ โดยให้ผู้รู้ท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้และประเมินผล 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรพบว่า หลักสูตร ประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร/ เวลาเรียน แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน เกี่ยวกับ 1) ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ ลักษณะและประเภทของศิลปะไทย 2) ชื่อและลักษณะของลายไทย ขั้นตอนในการวาดภาพ ลวดลายไทย 3) ชื่อ ลักษณะและขั้นตอนการวาดลายกระจิงลายประจำยาม 4) ชื่อ ลักษณะและขั้นตอนการวาด เครื่องประดับตัว พระ นาง 5) ลักษณะและขั้นตอนการวาดภาพมือ เท้า พระ นาง 6) ลักษณะและขั้นตอนการวาดใบหน้า พระ นาง 7) ลักษณะท่าทางและขั้นตอนการวาดภาพตัวพระ นาง 8) ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ วัสดุอุปกรณ์ ชื่อและ ลักษณะของตัวหนังสือ และ 9) วาดภาพตัวหนังสือ (พระ นาง และเทวดา) 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนป่าบอนพิทยาคม จำนวน 32 คน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง โดยจัดการเรียนรู้ โดยผู้รู้ท้องถิ่นและ ผู้วิจัย พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติ และ 4) ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรพบว่า นักเรียนมี ผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการวาดภาพศิลปะไทย และวาดภาพตัวหนังสือ มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ในระดับมาก และเห็นว่าหลักสูตรเรื่องการวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือทำให้มีความสุขในการเรียนที่มีการ ปฏิบัติจริง

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2. 3.

49253202 : MAJOR : CURRICULUM AND SUPERVISION

KEY WORDS : LOCAL CURRICULUM / THAI ART DRAWING / SHADOW PUPPET
(NANG TALUNG)

PHIWPUN WEESUWAN : THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON
THAI ART DRAWING THROUGH SHADOW PUPPET (NANG TALUNG) FOR TENTH
GRADER THESIS ADVISORS : ASST. PROF WATCHARA LOWRIENDEE, Ph.D., ASST.
PROF. MAREAM NILLAPUN, Ed.D AND ASST.PROF KIRIBOON JONGWUTIWES, Ph.D.
305 pp.

The purposes of this research were 1) to study the fundamental data for the development of local curriculum 2) to develop the local curriculum on Thai art drawing for tenth grade students 3) to implement the developed curriculum and 4) to evaluate and improve the developed curriculum. The developed curriculum was implemented with 32 tenth grade students at Pabornpittayakom School Phattalung province for 20 hours. The research instruments were questionnaires, interview form, focus group guideline, learning curriculum guides, achievement test and competency evaluation form. The data were analyzed by percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis.

The research results were as follow 1) Students and persons who involved in the curriculum development would like to have local curriculum on Thai Art drawing through shadow puppet. The developed curriculum taught by the local wisdom experts and teachers. They expected that the students could be able to draw Thai Art through shadow puppet. 2) The developed curriculum consisted of significance, vision, course description, learning outcome, learning content, learning time on task, instructional guideline and nine lesson plans which included the contents of 1) History and Type of Thai Art 2) Name, Character and How to draw Thai Art 3) Name, Character and How to draw Krajung pattern and Prachamyam pattern 4) Name, Character and How to draw Phra - Nang accessories 5) Name, Character and How to draw hands and feet's Phra - Nang 6) Character and How to draw Phra - Nang's face 7) Character and How to draw Phra - Nang's body 8) History, Evolution, Name and Character of shadow puppet and 9) shadow puppet drawing 3) The curriculum was implemented with 32 tenth grade students taught by the teachers and the local wisdom experts. The students active participated in the learning activities and 4) The results of curriculum evaluation indicated that students' pretest - posttest achievement scores were statistically significant different at the .05 level, the developed curriculum could enable the students to draw Thai art through shadow puppet. Their scores indicated a moderate level of competency. The students agreed that they were satisfied with the developed curriculum which made them happy while attending the activities.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2010

Student's signature.....

Thesis Advisors' signature 1. 2. 3.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการวาดภาพ ศิลปะไทยโดยใช้ตัวหนังสือสูง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรวิภา เล่าเรียนดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนดูแลอย่างใกล้ชิดจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ ตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ประเสริฐ มงคล ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนคณาจารย์ในสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ชุลีพร แจ่มถนอม ครู ค.ศ. 2 โรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ อาจารย์สัญญา สุดล้ำเลิศ ครู ค.ศ. 4 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา และอาจารย์จริยา ศรีเพชร ครู ค.ศ. 4 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมอญมหามงคล ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอด

และขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

หากวิทยานิพนธ์นี้ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าใด ๆ ผู้วิจัยขอมอบบูชาบิดามารดา ผู้อบรมสั่งสอน คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และผู้มีพระคุณทุกท่าน